

Ungdomsstyrelsens Rikskonferens 1-2 december 2009

Laura Andreea Bolos

I denna rapport har jag försökt ge en sammanfattning av de två dagar som jag har spenderat i Stockholm på Ungdomsstyrelsens Rikskonferens. Innehållet av denna sammanfattning baserar sig mest på de anteckningar som jag har tagit under konferensen. Om någon skulle vara intresserad att få veta mer om de organisationer eller utredningar som har presenteras under seminarierna finns länkar som jag hänvisar till.

Konferensen har varit väldigt givande. Jag fick möjligheten att se vilket omfattande arbete som görs i hela Sverige för att förbättra ungdomarnas situation och deltagande i samhället. Möjligheterna att kunna hjälpa och engagera sig är obegränsade; det enda som behövs är viljan att hjälpa till.

Introduktion

Mellan den 1:a och 2:a december har Ungdomsstyrelsens ordnat den årliga rikskonferens som genomfördes i Folkets Hus i Stockholm med ca 800 deltagare. Ungdomsstyrelsen är en statlig myndighet som har funnits sedan 1959 och arbetar med att främja ungdomarnas tillgång till välfärd och deras inflytande i samhället. Under dessa två dagar har nya och gamla metoder samt arbetssätt diskuteras i syfte för att bryta ungdomarnas utanförskap.

30 olika seminarier har erbjudits och Fredsinstitut har deltagit i fyra av dem.

1. Killar och jämställdhet

Merverkande: Peter Söderström, Gender Equality Vision

Sociologen Peter Söderström berättar om värderingar, maskulinitet, normer, om vad som anses vara en "riktig man" samt priset som samhället måste betala på grund av denna maskulinitet. Han delar med sig av sina egna erfarenheter om att starta en killgrupp med högstadielärover i Umeå. Projektet heter *Normal, eller...?*, och syftet med den var att utmana normen om vad som anses vara manligt.

Peter Söderströms presentation börjar med det allmännäkända, att de mest utsatta i samhället är barn, flickor och kvinnor. Världsbanken uppskattar att våldet dödar 3,5 miljoner kvinnor och flickor varje år; samtidigt konstaterat Europarådet att våld i hemmet är det som orsakar mest dödsfall och invaliditet bland kvinnor mellan 16 – 44 år i Europa. Mer än 90 % av våldet utövas av män. Det utövas av män mot män, män mot sig själva samt mot kvinnor och barn. Att förebygga våld handlar inte bara att arbeta med de som är offer; man måste samtidigt börja med de som utövar våldet, och det är i de flesta fall männen, säger Peter Söderström.

Vad är det som gör att 90 % av våldet utövas av män? Peter Söderström försöker besvara denna fråga med ett citat från Jeff Hearn, professor i maskulinitet, kultur och samhället vid Linköpings Universitet: " Från barndomen är killar och män utsatta för våld, dem är dess offer, dess vittne, och förväntas vara de som utövar våldet." Vidare ger Peter Söderström olika anledningar till utövande av våld som är bland annat att upprätthålla sin maktposition, att man anser sig har rätt i att utöva våld, att det är tillåtet, glamoriserat och även belönat, att man själv har sätt andra eller själv blivit utsatt för våld, att man har en oförmåga att känna sig in i andras känslor, samt byggt på kontroll och dominans att visa att man är *en riktig man*.

Peter Söderström berättade om hur projektet *Normal eller...?*, försökte genom samtalsgrupper öka killarnas medvetande om de stereotyper som omger begreppen kön och makt. Genom diskussioner, lekar, eller genom att dela sina egna erfarenheter har man försökt bryta dessa stereotyper och öppna nya vägar för killarna att våga vara sig själva utan att känna press utifrån att man behöver vara på ett speciellt sätt.

Efter projektets avslutning ingen uppföljning hade gjorts.

Länkar: Gender Equality Vision:

<http://www.genderequalityvision.org/GEV/V%C3%A4lkommen.html>

2. En ny europeisk ungdomspolitik

Merverkande: Emma Stark, LSU och Petra Mårselius, Integrations- & jämställdhetsdepartementet

Under detta seminarium har de tre medverkare försökt förklara vad som EU-länderna vill gemensamt göra för sina ungdomar. EU:s ungdomsministrar möts tre gånger per år i Rådet, medan besluten förbereds i Rådsarbetsgruppen för ungdomar och har mellan 12 till 14 möten per år.

Den framtida EU:s ungdomspolitik och dess riklinjer presenterades. Alla EU-länder hade granskat och sammanfattat sitt eget ungdomsarbete. Grundade på sin utvärdering har varje land kommit med förslag om det som borde prioriterats när det gäller ungdomarna. Beslutet om den framtida ungdomspolitiken togs den 6 november 2009 i Bryssel. EU-länderna har varit enade om det som ska ske i framtiden och det har kommit fram till åtta arbetsområden:

- Utbildning och yrkesutbildning
- Sysselsättning och entreprenörskap
- Hälsa och välbefinnande
- Deltagande
- Volontäraktiviteter

- Social delaktighet
- Unga och världen
- Kreativitet

Dessa är stora och övergripande arbetsområden och det är upp till varje land att skraddarsy sitt ungdomsarbete efter sina egna behov.

Under seminariet har tre viktiga principer tagits upp när det gäller EU:s ungdomspolitik:

- Främja jämställdhet och motverka diskriminering
- Beakta att unga – beroende av olika faktorer – kan ha olika levnadsvillkor, behov och attityder och ha särskild fokus på unga med färre möjligheter
- Unga ska erkännas som en resurs i samhället och ungas rätt till deltagande ska upprätthållas och främjas

3. Unga Kvinnor gör det själva

Medverkande: Hanna Pettersson, Grrl Tech

Hanna Pettersson, 24 år gammal och egen företagare berättade om kartläggningen av ungt kvinnligt entreprenörskap i Kronobergs län, som hon tillsammans med tre andra unga kvinnor har gjort. På grund av att köns – och åldersfördelningen i Kronobergslän är väldigt ojämnt ville de undersöka hur unga tjejer mellan 18 – 30 år ser på entreprenörskap samt på deras möjligheter och förmåga att starta eget.

Dessa fyra unga kvinnor som har genomfört denna kartläggning är aktiva medlemmar i Grll Tech , en förening som grundades år 2001 och har fokus på jämställdhet, hur jämställdhetsarbete kan bedrivas på olika front. Deras nuvarande arbete handlar om att stödja unga kvinnor mellan 18 – 30 år i att starta eget. De erbjuder personlig coaching, utbildning inom entreprenörskap, hjälper med att bygga ett nätverk och även finnas till som en inspirations och motivations källa.

Efter att ha undersökt marknaden i Kronobergslän och intervjuat både unga kvinnor och män samt supportorganisationer har de kommit fram till att:

- *Utbud och efterfrågan synkar* – det innebär att de affärsidéer som de unga kvinnorna har, efterfrågas på marknaden
- *Tjejer kan samlar information* – i jämförelse med män känner kvinnorna att mycket förkunskaper behövs för att starta eget; de spenderar mycket tid på att samlar information och vågar inte sätta igång med det praktiska arbetet med att faktiskt starta ett företag. I de intervjuer de har gjort har det kommit fram till att män vågar ta mer risker är bättre på att använda sitt nätverk för att försöka starta sitt eget företag, medan de unga kvinnorna inte gör det.

- *Attityd om att kön påverkar* – många unga kvinnor känner sig osäkra inför valet att starta ett eget företag för att de tror att deras könstillhörighet kommer att ha en negativ inverkan när det gäller deras möjligheter att starta eget;
- *Tjejer ser sig inte som like självsäkra* – det kräver mer än resurser, finansiering, ett nätverk och en affärsidé för att starta eget; det som kanske mest krävs är att kunna tro på sig själv och sin förmåga att kunna göra det som man drömmer om.

I deras kartläggning har de kommit fram till att samtidigt det rådet stor okunskap bland de unga kvinnorna om den hjälp och information kring företagande som de kan få från olika supportorganisationer.

Länkar: <http://grrltech.nu/>

4. Unga som säljer sex

Medverkande: Johanna Abelsson, Hiv – prevention Västra Götaland och Anna Hulusjö, Prostitutionsgruppen

Johanna Abelsson, verksamhetsutvecklare och Anna Hulusjö, socialsekreterare berättade om *Unga som säljer eller byter sexuella tjänster*. De undersökte situationen bland ungdomar i Västra Götaland. *Hur vanligt det är bland ungdomar att sälja eller byta sexuella tjänster? Vilka ungdomar gör detta?* Dessa är några av de frågeställningar som Johanna och Anna har försökt besvara.

Denna utredning är baserad på data som har samlats genom en webbenkät som sattes upp på olika webbsidor där man kunde själv gå in och svara. Genom denna typ av insamlingsmetod kan man själv välja om man vill vara med i undersökningen eller inte. Detta betyder att urvalet inte är slumpmässigt och att man inte kan dra slutsatser till hela populationen.

Resultat

876 svarade på webbenkäten. 57 procent av de som besvarade var tjejer och 43 procent killar. Deras medelålder var 16,5 år. 7,5 procent av tjejerna och 11,4 procent av killarna har uppgett att ha tagit emot ersättning för sexuella tjänster.

Ungdomarna fick kontakt med dem personer som de har sålt sexuella tjänster till via internet, krogen eller kompisar. De fick ersättning för de tjänster som de erbjudit från personer mellan 25- 35 års ålder. Ungdomarna fick för sina sexuella tjänster bland annat pengar, droger, alkohol, aktiviteter och saker. Det som gjorde dessa ungdomar att sälja sex var:

- Missbruk
- Överlevnadssex
- Sexuellidentitetsskapande
- Befann sig i en självdestruktiv period

Det som dessa ungdomar, som valde att besvara webbenkäten, har gemensamt är att de har flera olika sexuella erfarenheter, har ett utagerande, prövande- och gränsöverskridande beteende, psykiskohälsa är framträdande samt att de är känslomässigt försummade.

Man har upptäckt en normaliseringsprocess. Gränser kring sexualitet och intimitet har börjat förflyttas gradviss och att vara sexuellt tillgänglig för vem som helst blir normalt.

En annan viktig aspekt som togs upp under seminariet har varit hur man ska prata med ungdomar som erbjuder sexuella tjänster. Den viktigaste aspekten var att prata med de utan att moralisera eller döma på något sätt. Fokus ska sättas på ersättning istället för sex/handling. *Har det hänt någon gång att du fått någonting för sex? – Har det hänt någon gång att du har haft sex för att få någonting?*

Rapporten om unga i Göteborg som säljer och byter sexuella tjänster kan man hitta här:
<http://www.goteborg.se/wps/portal/prostitutionsgrupp>